Sri D. Devaraj Urs.—I am aware of all these factors. I also know definitely the loss which might occur if we make delay. There would not be any delay. In other words, the State will stand to gain tremendously if our own engineers take up this job. I am not prepared to concede to what the hon'ble Member is saying. You please don't understand in that way. I know what are the losses if there is delay. In the first instance the apprehension is that there should out be any delay, for which I could say that there will not be any delay; on the other hand if we train our men and if they get experience I am hopeful that they could undertake some other projects which may come up more in number in the coming future, and tremendous money will be saved.

Loans to Farmers for Payment of Compensation

- 40. SRI S.M. SHEERANALY CHANDRASEKHAR (Hosanagar)—Will the Minister for Revenue be pleased to state.—
- (a) whether the ryots were asked to borrow money from the P.L.D. Banks to pay compensation to the land owner by them as tenants by paying higher rate of interest;
- (b) if so, whether that money has been paid to the Land Lords by the ryots;
- (c) if not the action taken by the Government against such ryots;
  - (d) the rate of interest prescribed for such loans?

SRI B. BASAVALINGAPAA (Minister for Revenue)—

- (a) No According to the scheme sanctioned by Government, the P.L.D. Banks finance the tenants to pay premium to Government. The amount due to the land lords will be paid by Government. Only such tenants who are in need of assistance need take loans from the P.L.D. Banks for paying the premium.
  - (b) Does not arise in view of reply to question (a) above.
- (c) The tenants who have been ordered to be registered as occupants are required to pay the amount of premium to Government u/s 53 of the Karnataka Land Reforms Act. The tenants do not pay the landlords any amount directly, under the provisions of the Karnataka Land Reforms Act, 1961.
  - (d) 11%.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಎಂದರೆ, ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತರು ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ತಪ್ಪಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಟಿನೆಂಟ್ಸ್ ಗೂ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂ ಸ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪಲಿಂಗಪ್ಪ .—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಸರಿ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನ ಕ್ಲಿಯರ್ ಇದೆ. ರೈತರು ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಚೆಕ್ಕುಬುಕ್ ಟ್ರಾನಸ್ಯಾಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಭೂ ಸುದಾ ರಣೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್, ೨೦ ಇನ್ ಸ್ಟಾಲವೆಂಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ೧೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಣ ಪಾಪತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಣ ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಆನಾಮಲಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅುಂಟುಮಾಡಿ ದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು ೩ ಲಕ್ಷದ ೫೩ ಸಾವಿರದ ೬೨೯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ಜನ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಪೊತ್ತು ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಹೋಗಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಅನು ಕೂಲವಾದೀತು.

ಶ್ರೀ ಬ<u>್ಜಿ ವಿ. ಕಕ್ಕೆಲಾಯ</u> —ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಇವುತ್ತು ೨೦ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ಪ್ರಿಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡು ವವನಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಬೇಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪಲಿಂಗಪ್ಪ. —ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ತಾವಾಗಿಯೇ ಕೊಡಬಹುದು. ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಏನು ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲಎಂದರೆ ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್._ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಖಚಿತವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಅನ್ಯುಯಲಿ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಬಿಳಬಹುದು ಎಂದು. ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ೧೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಭೂ ಮಾರ್ಲಿಕನಿಗಾರ ರೂ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅವನಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಟಾಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ತಹಶೀಲ್ವಾರರ ಕಡೆ ಚೆಕ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದರಿಂದ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಗೂ ಬೇಗ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಒಂದು ಅನಾಮಲಿ ಏತಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಅನಾಮಲಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇಪೊತ್ತು ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಲ್ಯಾಂಡ್ಲಾಡ್ಸ್ಟ್ಗೆಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಲ್ಯಾಂಡ್ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಡೆಡ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಆಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿ ಜೆಕ್ವಾವರಣೆ ಆಗುವಾಗ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಗೂ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೂ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನಾಮ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. _ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ''ನಾಮ ಹಾಕುವುದು'' ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆ, ಎಂದು ಏನೂ ಹೇಳು ಪುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ತಮಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಸಚಿವರ ಛೇಂಬರ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಪಡೆಯಿರಿ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ... ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ರರವರು ಈಗ ಏನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ೯ರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದು ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಭೂ ಮಾಲೀಕ ರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ೨೦ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮೈಬ್ಬರೂ ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಡಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. Under the Act, he is entitled for instalment payment.

SRID DEVARAJ URS (Chif Minister).—Why don't you remember that at the same time, he is entitled to get ownership rights and title only after the last instalment is paid? If he wants the title now, he will have to pay.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಏನೋ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ವಿಧವೆ ಯುರಿಗೆ, ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯು ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೇಳಿದ್ದರಿ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಣವೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದು ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಕುಂದಗೋಳ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಿಷಯ ಬಹುಶಃ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಯಾವ ಟೆನೆಂಟ್ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೆ:ಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ,

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಂ. ಘಾಡಿ. - ತಾವು ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದೆಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅವರು ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ೨-೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. -- ಇಷ್ಟೇ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣಪೆಲ್ಲಾ ಡೆಡ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಹಣ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ ೩೦–೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಭೂ ಮಾಲೀಕರೂ ಮತ್ತು ಗೇಣೀದಾರರು ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾವು ಕನ್ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಕವಿುಟಿಯುನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಭೂ ಮಾಲೀ ಕರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ,